

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยขอบเขตการศึกษาแบ่งเป็นขอบเขตเนื้อหา และขอบเขตประชากร การรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานผลการศึกษาดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่ผ่านการอบรมเรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่ศึกษาในโรงเรียนในเขตเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ โรงเรียนเทศบาลวัดคลองโพธิ์ โรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด โรงเรียนเทศบาลวัดหนองผา และเทศบาลวัดไผ่ล้อม มีจำนวนทั้งหมด 1,621 คน(งานโรงเรียนกองการศึกษา เทศบาลเมืองอุดรดิตถ์, 2553)

3. ขนาดของตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในเขตเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์ที่ผ่านการอบรมเรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน 5 โรงเรียน ที่ศึกษาในปีการศึกษา 2554 จำนวน 209 คน และการเลือกตัวอย่างโดยวิธีสุ่มธรรมดา (Simple Random Sampling)

สูตรที่ใช้คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนประชากรได้มาจากการคำนวณดังนี้ โดยให้ระดับความมั่นใจที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% (ระดับ .01) มีค่าเท่ากับ 2.58 และให้มีสัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เกิดขึ้นได้เท่ากับร้อยละ 5 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาโร เฟ็งสวัสดิ์, 2551)

สูตร

$$n = \frac{NZ^2 p(1-p)}{NE^2 + Z^2 p(1-p)}$$

กำหนดให้	n	แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	p	แทนสัดส่วนของประชากรที่ผู้ศึกษากำหนดจะสุ่ม (ในที่นี้ใช้ .10)
	N	แทนจำนวนประชากรทั้งหมด
	Z	แทนระดับความมั่นใจที่ผู้ศึกษากำหนดไว้ที่ระดับความเชื่อมั่น 99% (ระดับ .01) มีค่าเท่ากับ 2.58
	E	แทนสัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้(0.05)

จากสูตรข้างต้น

$$n = \frac{1,621 \times 2.58^2 \times 0.1(1-0.1)}{1,621 \times 0.05^2 + 2.58^2 \times 0.1(1-0.1)}$$

ฉะนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง n = 209 คน

เมื่อได้ประชากรทั้งหมด แล้วนำมาสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Proportional Random Sampling) โดยใช้สูตรดังนี้

จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม/ชั้น = $\frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม/ชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$

คำนวณได้ในแต่ละโรงเรียนได้ผลดังนี้

โรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ	773	100
โรงเรียนเทศบาลวัดคลองโพธิ์	413	53
โรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด	277	36
โรงเรียนเทศบาลวัดหนองผา	104	13
โรงเรียนเทศบาลวัดไผ่ล้อม	54	7
รวม	1,621	209

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ลักษณะ คือ

1. **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** ได้แก่ แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเรื่อง การทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 209 คน มีทั้งหมด 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป แหล่งที่มา และสภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน

2. **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงาน เอกสารของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดอุดรดิตถ์ สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์อุดรดิตถ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นข้อมูลในการดำเนินการ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามเรื่องความรู้ความเข้าใจการ จัดทำบัญชีครัวเรือนสำหรับกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น อาชีพ ของครอบครัว และข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มา สภาพการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อจะได้ทราบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำบัญชี หรือเคยมีพื้นฐานความรู้ทางด้านบัญชีมาก่อน รวมทั้งเคยเข้ารับการอบรมมาก่อนหรือไม่อย่างไร

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อจะ ได้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบันทึกรายการลงในสมุดบัญชี ครัวเรือน โดยมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ใช้แบบสอบถามที่เป็นลักษณะคำถามที่มีคำตอบเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ครัวเรือน มีตัวเลือกคำตอบเป็นข้อเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบตามความรู้และความเข้าใจของ ตนเองมีทั้งหมด 20 ข้อ ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับรายละเอียดของการบันทึกรายการในลักษณะ ต่างๆ

2. เมื่อได้คะแนนจากผู้ตอบแบบสอบถามทำแบบสอบถามในส่วนที่ 3 แล้ว ผู้ศึกษาได้แปลความหมายของคะแนนผลสัมฤทธิ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อวัดความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน และได้แบ่งเกณฑ์ระดับความรู้ความเข้าใจ เป็น 3 ระดับ เพื่อให้เห็นระดับของความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนชัดเจนมากขึ้น (ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี, 2552: 91) ดังนี้คือ

ระดับความรู้ความเข้าใจ มาก	คะแนนรวม	15 - 19 คะแนน
ระดับความรู้ความเข้าใจ ปานกลาง	คะแนนรวม	10 - 14 คะแนน
ระดับความรู้ความเข้าใจ น้อย	คะแนนรวม	0 - 9 คะแนน

ระดับความรู้ความเข้าใจมากควรมีคะแนนไม่ต่ำกว่า 80 % ซึ่งอยู่ระหว่างคะแนนรวม 15-19 คะแนน ส่วนระดับความรู้ความเข้าใจปานกลางควรมีคะแนนมากกว่า 50 % แต่ไม่เกิน 79 % ซึ่งอยู่ระหว่างคะแนนรวม 10 - 14 คะแนน และระดับความรู้ความเข้าใจน้อยควรมีคะแนนต่ำกว่า 50 % ซึ่งอยู่ระหว่างคะแนนรวม 0 - 9 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือนจะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วยค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และความถี่ (Frequency)